

Verslag van de informatieve commissie Sociaal Domein, gehouden op dinsdag 31 januari 2023 om 19.30 uur in de Breukelenzaal, Boom en Bosch te Breukelen.

Aanwezig

Voorzitter Ike Roetman
Raadsadviseur AnneMarie Hiemstra

De leden

Lokaal Liberaal	Kenneth de Boer
D66	Lisanne Peelen, Mark Tasche
VVD	Rick Nederend
GroenLinks	Mariet Brandts
CDA	Sarah van Lindeberg-Hes
Streekbelangen	Marieke Versloot
PvdA	Sophia Jeddaoui
ChristenUnie-SGP	Victor van Dijk
Samen Stichtse Vecht	Primla Jaipal
BVNL	Edwin Marinus
Het Vechtse Verbond	Mieke Hoek

Afwezig: SP

Burgemeester en Wethouders: Dick Polman

Tevens aanwezig: Else Boss, Dennis van der Graaf, Kasper Kuiper en Frank van der Lee (BDO)

---

1. Opening

De voorzitter opent de commissievergadering en heet de belangstellenden, luisteraars, wethouder en commissieleden welkom.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter benadrukt dat deze commissie bedoeld is voor het verstrekken van informatie en het stellen van vragen. De politieke bespreking, ddebat of laten horen van een mening komt in de commissie van 14 februari.

3. Rapport TIM Stichtse Vecht

Frank van der Lee van BDO licht het rapport toe. De presentatie is bij de agendastukken gevoegd. Een heel team vanuit BDO heeft het onderzoek uitgevoerd. Er was sprake van een gezamenlijk opdrachtgeverschap vanuit gemeente en TIM SV/ Stichting Timon. De vraagstelling:

- Hoe verhoudt het totale budget 2022 zich tot de kostenontwikkelingen en de trend daarin over de jaren 2020 tot en met 2022 én ten opzichte van de uitgangspunten in de opdracht aan TIM SV?
- Hoe zit het met de risicoverdeling, zoals vastgelegd in de partnerschapsakte en uitvoeringsafspraken.
- De opdracht was om tot een rapport te komen waarmee de gemeente en TIM SV verder kunnen en de dialoog aan kunnen gaan

M.b.t. de kostenontwikkeling is naar ontwikkeling in aantal cliënten, ontwikkelingen in kosten, ontwikkelingen in kosten per cliënt en naar landelijke trends gekeken. Conclusies:

- Er is een grote stijging te zien in de aantallen cliënten. Het betreft een landelijk bekend beeld. 2022 was een bijzonder jaar: veel uitgestelde zorg, nood onder jongeren en een grote migratiegolf. En ook: corona, een stijgende inflatie, energiecrisis, arbeidstekorten en de dubbele vergrijzing.

- De oorspronkelijke aanbesteding ging uit van 12,6 miljoen. In 2021 is door Stichtse Vecht 15,2 miljoen aan kosten gemaakt. Dus 12,6 miljoen was niet toereikend. Prognose vanuit TIM SV over 2022 is 18,3 miljoen.
- De gemiddelde kosten per cliënt zijn toegenomen en de inverdieneffecten van de transformatie zijn nog maar zeer beperkt zichtbaar.

Over de risico's en risicoverdeling zijn verschillende soorten risico's toebedeeld aan de partijen. Het gaat hier om: wettelijke risico's, beleidswijzigingen, marktrisico's, ondernemingsrisico's en er is een deel niet gekwalificeerde risico's. Deze laatste risico's zijn niet zomaar te duiden of toebedelen en vormen onderwerp van gesprek tussen de gemeente en TIM SV. Ook zijn er enkele posten als P.M. gekwalificeerd, omdat iets soms lastig te kwantificeren is, er cijfers ontbreken of cijfers niet vergelijkbaar zijn. Enkele uitkomsten:

- Marktrisico: er is sprake van een te laag startbudget.
- Er was sprake van een boeggolf: uitgestelde zorg rondom begin contact TIM SV.
- Aan TIM SV toegerekend als ondernemingsrisico zijn de hogere kosten van de verbouwing en de loon- en prijsindexactie (3%). Het excessieve deel van de indexatie/ inflatie, is voor de opdrachtgever. Daarover moeten de twee partijen samen in gesprek.

In het rapport staan adviezen opgenomen. Enkele van deze adviezen:

- Toon lef. Neem nu gewoon besluiten en ga verder. Als de jaarrekening 2022 er toch anders uitziet, pak dan gewoon door.
- Risicomanagement is voor alle gemeenten van belang. Zorg voor een continue dialoog.
- Kijk naar de planning en control, neem doorkijkje voor de langere termijn en maak er een dynamisch proces van.

Een samenvatting van de vragen vanuit de commissie en de daarop gegeven antwoorden:

- HVV: wat waren de cijfers voordat het contract inging? Is er te snel een contact gemaakt, zonder een proefperiode? → Hier kan de onderzoeker geen antwoord op geven.
- D66: mist aansluiting met de cijfers uit de jaarstukken. Is ook gekeken naar de prijsontwikkeling bij de gemeenten met wie we voorheen samenwerkten? → Op basis van de door gemeente aangeleverde cijfers is een analyse gemaakt. Dat betreft waarschijnlijk diepgaandere cijfers dan in de jaarstukken. Naar de prijsontwikkeling bij andere gemeenten niet gekeken, dat was niet de onderzoeksvraag.
- VVD: de conclusie dat het bedrag van 12,6 miljoen niet voldoende was vanwege het feit dat de gemeente in 2021 15,2 miljoen uitgegeven had, is snel getrokken. Zijn er wel appels met appels vergeleken? → Er zit een heel onderzoek achter en de zelfde cijfers zijn genomen. De conclusie is dat er een hoger startbudget nodig was.
- CU-SGP: is gekeken of TIM SV voldoende efficiënt heeft gepresteerd? → Dat betreft de transformatie en het transformatie-effect en dat is nog niet waargenomen. Er zijn wel ontwikkelingen, maar het is nog te vroeg om het zichtbaar te krijgen.
- LL: zijn er cijfers die de 18% toename cliënten duiden? En op pagina 11 staat dat er sprake was van onduidelijke afspraken. Welke gremia betrof dat? → Over de toename van cliënten is geen analyse op cliënt niveau gedaan. Dat kan niet vanwege de privacy. Gremia/ notulen: het gaat hier over de projectorganisatie.
- PvdA: meer uitleg over de boeggolf → het betrof 380 cliënten, ongeveer 15% van het totaal.
- CDA: graag meer duiding rondom factureren op daadwerkelijke kosten. → Het advies is om te begroten op basis van facturatie (dus wat het echt gekost heeft) en niet op basis van de opdrachtbevestiging (inschatting van wat nodig is).
- D66: de kosten van de boeggolf met uitgestelde zorg begin 2022 waren dan toch eigenlijk kosten voor 2021? → De kosten vallen in het jaar waarin de cliënt zich meldt.
- GL: wat betekent de situatie nu voor de kwaliteit van de dienstverlening? → Dit is niet bekend, is niet de scope van het onderzoek geweest.

- SSV: naar verwachting is er 40% kostenstijging. Dit is pas laat naar buiten gekomen. Had het uitgemaakt als eerder was ingegrepen? → Het contract is in 2022 begonnen en na de zomer van 2022 zijn er overschrijdingen naar buiten gekomen. Dat is tijdig te noemen.
- LL: de gemiddelde kosten van 7000 euro per cliënt ligt lager dan gemiddeld in Nederland. Is de verwachting dat deze trend doorzet? → Uitgaand van transformatie is te verwachten dat het minder wordt. Maar er is ook sprake van inflatie en hogere loonkosten.

Wethouder Dick Polman bedankt BDO voor de toelichting. Het rapport vormt een basis om in gesprek te gaan. Het college heeft vanochtend een aantal besluiten genomen. Deze worden toegelicht in een RIB dat komende donderdag naar de raad toekomt. De voorlopige toekenning van twee miljoen in december is al gemeld. Op basis van het rapport en de prognose heeft het college besloten om aanvullend een bedrag van drie miljoen beschikbaar te stellen om de begroting van TIM SV te ondersteunen. Dit is ook op advies van BDO gedaan, om eindeloze discussies te voorkomen. Voor 2023 komt een extra bijdrage van vier miljoen, om de transformatie extra stevig in te zetten en niet achter de feiten aan te lopen.

Beleidsadviseur Else Boss licht toe wat er op basis van het rapport al is gedaan en nog nodig is. Er is naar leerpunten gekeken zoals:

- Toon lef: stel besluiten niet te lang uit. Vorig jaar is te lang gewacht met het corrigeren op de financiële situatie van TIM. Daarom wordt voor 2023 vier miljoen extra op de 12,4 miljoen beschikbaar gesteld.
- Meteen ingevoerd: alle besprekingen afsluiten met besluiten en concrete acties.
- Inrichting risicomanagement: er zijn veel risico's waar een verdieping op nodig is.
- P&C cyclus: de begrotingen zijn doorgepraat, uitgangspunten besproken en de bandbreedte bekeken. Er is naar verschillende scenario's gekeken.
- Rondom de inzet van onderaannemers ligt een groot risico voor de gemeente. Aan welke knoppen kunnen we draaien?

Wat gaan we nu doen om dit alles te draaien?

- Transformatie: kijken hoe het cliënten aantal terug te buigen. Hier is normaliseren en stabilisering nodig, om te voorkomen dat de groei doorzet. Anders wordt het voor de gemeente onbeheersbaar.
- Instroom beperken. Wat kan door het voorveld afgevangen worden? Hoe kunnen we dat versterken, steviger neerzetten en beter laten aansluiten?
- Beter inrichten van de informatie- en adviesfunctie, POK middelen, de jeugdgezondheidszorg, het jeugd maatschappelijk werk en schoolcoaches om te zorgen dat niet alle jongeren bij TIM terecht komen. Normalisatie is noodzaak: nu heeft 1 op de 7 jongeren zorg nodig. Als er aan de voorkant meer kan worden afgevangen, dan komt er bij het wijkteam ruimte om te transformeren.
- Het bovenstaande vraagt om ingewikkelde keuzes, waarbij wordt terugkomen bij de raad.

Concerncontroller Dennis van der Graaf geeft een verdere onderbouwing:

- In de commissie van 13 december heeft hij toegelicht welke kostenontwikkeling/ stijging de gemeente heeft gezien en op basis waarvan er twee miljoen extra was toegekend.
- De opdrachtwaarde was 12,6 miljoen. Dit is bepaald in 2021 en gegund in juni 2021. De opdrachtwaarde is op basis van de cijfers uit 2020 samengesteld. Op basis van die cijfers is vooruit naar 2022 gekeken. De groei in 2021 was pas echt zichtbaar in 2022. Toen was TIM al bezig met de opdracht. Bij de jaarcijfers bleek dat in 2021 er al een sterke stijging te zien was. Op basis daarvan is er een extra bijdrage aan TIM toegekend.
- We werken nog steeds met prognoses. De definitieve cijfers uit 2022 zijn nog niet bekend.
- De hogere kosten komen vooral door de inzet van onderaannemers. Door de grotere instroom van cliënten, waren meer onderaannemers nodig.
- In jaarrekening staan de kosten op taakvelden jeugd en wmo. Niet al deze activiteiten zijn bij TIM SV belegd.

- Wat het Rijk doet bij deze grote landelijke kostenstijgingen is nog niet bekend.
- Voor 2023 werken we met prognoses en verschillende scenario's. Duidelijk is dat kostenbeheersing noodzakelijk is. We moeten kijken welke maatregelen we kunnen en willen nemen. Dat moeten we nog bedenken, als we het wisten hadden we het al gedaan. En dat het haast heeft, is duidelijk. Voorlopig is vier miljoen extra gegeven, op basis van de allerlaagste prognose. Om daar op uit te komen is er dialoog nodig en zijn maatregelen nodig. Anders komt er nog een veel grotere stijging.

Samenvatting van de vragen vanuit de commissie en gegeven antwoorden:

- VVD: heeft moeite met de stelligheid dat er een autonome groei is. → Het gaat om door TIM aangeleverde prognoses op basis van de kennis van nu. Door corona ziet de wereld er anders uit. Of het structureel of incidenteel is, weten we nog niet.
- HVV: hoe gaat de gemeente om met de aanbevelingen van BDO? → Dit is uitgelegd in de presentatie (zie de bij de agenda gevoegde sheets)
- D66: duidelijkheid over 11,2 of 12,6 miljoen? → De opdracht is voor 11,6 miljoen in de markt gezet. Na de dialooffase is het budget bijgesteld tot 12,6 miljoen en is de scope bijgesteld. De ambitie van 12,6 miljoen en de transformatie was stevig neergezet, en we zijn ingehaald door de realiteit.
- BVNL: welk deel van de tekorten zijn voor TIM en welk deel voor de gemeente? → Het deel ondernemersrisico is voor TIM. Dat gaat om ongeveer 6 ton. De rest is voor de gemeente.
- SSV: Wat is het tijdsplan? → Deel aanbevelingen wordt al geïmplementeerd. De rest moet zo spoedig mogelijk. Hoe langer we wachten, hoe minder grip er op de kosten is.
- GL: kan de raad nog geïnformeerd worden over het effect op de kwaliteit van de dienstverlening? En is het denkbaar dat TIM een deel van de vraag collectief oppakt in plaats van individueel? → Het effect op de kwaliteit van de dienstverlening zat niet in de scope van het onderzoek. En het is zeker denkbaar dat een deel collectief wordt opgepakt, door TIM of in het voorveld.
- LL: komen er nog meer risico's naar boven, als dieper in de cijfers gedoken wordt? En is taakfinanciering nog wel een geschikte financieringsvorm? → Onafhankelijk van de vorm van financieren hadden we te maken met ontwikkelingen als covid. Of alle risico's in beeld zijn weten we niet. We gaan vooral ook kijken wat er anders gedaan kan worden.
- PvdA: we wandelen van ene crises naar de ander. Hoe betrouwbaar zijn de cijfers van TIM SV? Zijn er andere cijfers? Komt er een verschuiving in de financiering naar het voorveld toe? → Er wordt vooral gekeken wat de partijen nu al aanbieden en hoe dit beter kan aansluiten. Het vraagt mogelijk ook om keuzes van de raad, om de instroom te beperken. M.b.t. de cijfers van TIM: de cliënten hebben zorg ontvangen. Er waren vooral meer onderaannemers nodig. Bij de jaarrekening zijn de daadwerkelijke cijfers van TIM bekend. Deze wordt door een accountant gecontroleerd.
- CDA: graag meer duiding op het risico voor de gemeente bij het werken met onderaannemers. → Op de inzet van onderaannemers kunnen we minder goed op sturen. Je krijgt een factuur. Het is momenteel ook lastig goede mensen te werven.
- CU-SGP: eerder is uitgelegd dat het werken met TIM en de wijkteams goedkoper waren. Nu moet een deel van het werk door het voorveld gedaan worden. → De wijkteams doen nu ook veel begeleiding. Maar door de grotere instroom zijn beheersmaatregelen nodig. Daar komt het voorveld in beeld, het normaliseren en het collectivieren vanuit TIM.

4. Sluiting

De voorzitter concludeert dat er deze week een RIB komt over de collegebesluiten. Op 14 februari volgt de politieke bespreking van het rapport in een reguliere commissie sociaal domein. Hij dankt de belangstellenden, wethouder en de commissieleden en sluit de vergadering om 22:25 uur.
